

Kresťan – katolík a vojna: Čo by ste robili vy?

Mária Magotsová

15. júla 2022 ✝ Cirkev Spoločnosť

Čo by ste robili, keby došlo k vojne? Denník N sa to opýtal moderátora, influencera a liberála - Mateja Sajfu Cifru. A ten prekvapil. Priznal, že by Slovensko opustil. (A čo ostatní z bratislavskej kaviarne, ktorá má plné ústa rečí o vojne?) Zisťovali sme, ako sa má zachovať kresťan - katolík v prípade vypuknutia vojnového konfliktu, a ako si v tomto prípade vysvetliť prikázanie „Nezabiješ!“.

Zdroj: pixabay.com

Nečakali sme toľkú úprimnosť zo strany Sajfu. Naozaj nie, pretože liberálne kaviarenské hviezdy, ktoré majú najviac rečí o tom, ako viesť vojnu a proti komu, sa tvária, že ak by náhodou aj na Slovensku niekedy došlo k vojenskému konfliktu, tak by to pre nich nebol problém. Sajfa, ktorému sa nedávno narodila dcérka a jeho manželka je druhýkrát tehotná, sa už na to pozerá *inak*. Zamyslel sa teda nad tým, či by išiel bojovať do vojny?

„Ťažká otázka a na nejakej úrovni hypotetická. Nechcem povedať, že by som bol hrdina a jasné, že by som išiel. Musel by za tým byť veľký myšlienkový proces. Za nejakých okolností si to predstaviť viem a za nejakých nie. Prirodzený pud asi je dať všetkých do bezpečia a ísť niekam preč. To by bola asi prvotná myšlienka a veľmi by záležalo na okolnostiach,“ skúsil sa Sajfa v odpovedi pre Denník N vykrútiť. Novinár bol však neodbytný. *„Odišli by ste do zahraničia,“* skonštatoval. *„Považujem to za optimálne riešenie,“* priznal Sajfa.

Čo by ste robili vy?

Neklamme si, za optimálne riešenie to považujem aj ja. Zbalila by som rodinu a krajinu by som opustila. S veľkou pravdepodobnosťou, a keďže chcem stále praktizovať svoju vieru, pokúsila by som sa dostať do Texasu, kde majú nenarodené deti svoje práva, a kde je to jasné aj politikom, ktorí tento štát riadia. Pretože v Európe to už jasné nie je. Ale naspäť k téme. Nie sme prví, ktorí sme si všimli, že bratislavská liberálna kaviareň, ktorá má najviac rečí o vojne, by v prípade reálnej hrozby zrejme okamžite vzala nohy na plecia. Klobúk dolu pred Sajfom, že to čestne priznal, lebo sú takí, ktorí by zdúchli tajne.

Keď sme sa o tejto téme rozprávali v redakcii, tak kolega, redaktor Matej Gavláč, člen aktívnych záloh Ozbrojených síl Slovenskej republiky, si bol plne vedomý toho, že on by šiel brániť vlasť medzi prvými. Pri otázke, čo by robil, odpovedal:

„Myslím si, že čím viac kresťanov by malo ísť bojovať v prípade vojny a to bez ohľadu na to, kto vládne. Vojna je podľa môjho názoru akýmsi novým „rozdávaním kariet“. Kto vyhrá vojnu, ten určuje podobu štátu na ďalšie desaťročia. Ak by teraz nastala nejaká vojnová situácia, naša spoločnosť a štát by po nej bol radikálne odlišný. Ak by v nej kresťania bojovali statočne a dokázali tieto svoje úspechy na bojisku pretaviť aj politicky, pokojne by sme mohli žiť v oveľa kresťanskejšom štáte, oveľa kresťanskejšej spoločnosti.“

Matej sa zamyslel aj nad tým, čo by bolo, keby v prípade vojny kresťania ušli z krajiny.

„Ak by sme odišli alebo sa schovali niekde na povalách svojich domov, prídu iní (neokomunisti, neofašisti, neopohania...?), ktorí budú bojovať, no ktorí v konečnom dôsledku zmenia chod dejín a nasmerujú spoločnosť svojím smerom.“

Velké vzory

Náš kolega hovorí, že kresťania podľa jeho osobného pozorovania síce tvoria v slovenskom vojsku menšinu, ale to nič nemusí znamenať. Pretože vo vojnových situáciách sú ľudia vystavovaní veľkému stresu, ohrozeniu života, čo logicky vedie k tomu, že mnohí sú potom náchylnejší zaujímať sa o duchovné veci.

„Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že ak by kresťania vo vojsku preukazovali odvahu ako templárski rytieri, milosrdenstvo ako sv. Páter Pio, neústupčivosť ako sv. Jana z Arku, svätosť ako sv. František z Assisi, zvyšok vojska – zväčša na smrť vydesení mladí muži – by ich začal nasledovať. Z pohanskej armády by sa stala kresťanská armáda; a víťazná kresťanská armáda vždy mení pohanské štáty a národy na kresťanské – história nám ponúka o tom plno dôkazov.“

Svätí vojaci

Nieкто sa však môže pýtať, ako chce ísť kresťan, veriaci človek, s pokojným svedomím do vojny. A čo piate prikázanie? Čo „Nezabiješ!“? Na tieto otázky by vám zrejme veľa kresťanov dalo rôzne odpovede. Niektorí sú dokonca presvedčení, že kresťania by vojakmi ani vôbec nemali byť, práve pre tento konflikt, ktorý by mohol nastať vo svedomí počas vojnovnej situácie v súvislosti s piatym prikázanim. Ja som však takéto názory počula najmä u protestantov, katolíci totiž majú mnoho príkladov svätých vojakov, ktorí plnili príkazy nadriadených, slúžili vo vojsku a nijakým spôsobom im to nezabránilo stať sa svätými. A že ich teda nebolo málo.

Spomeňme napríklad svätého Juraja, ktorý koncom 3. storočia za vlády rímskeho cisára Diokleciána dosiahol vysokú hodnosť v rímskej armáde. Počas prenasledovania kresťanov bránil vieru pred cisárom, ktorý ho dal mučiť a nakoniec sť. Alebo svätý Marcel, žijúci približne v rovnakom čase. Bol vojakom, stotníkom. Keď sa usporiadali oslavy na počesť narodenín cisára, Marcel odmietol obetovať pohanským bohom. Radšej si zobliekol uniformu, zložil zbrane a vzdal sa vojenskej hodnosti. Aj on skončil ako mučeník. Alebo samotný patrón vojakov – svätý Šebastián. Ten bol tiež vojakom v rímskej armáde a za Diokleciána ho vymenovali za kapitána prétoriánskych gárd. Ako skončil, vieme všetci. A úžasný príklad svätého Teodora, plukovníka, o ktorom sme písali v tomto [?lánku!](#) Pre jeho zásluhy na bojovom poli ho chceli nadriadení ušetriť mučenia, keďže sa priznal, že je kresťan a prosili ho, aby aspoň naoko obetoval modlám. Nepoddal sa.

Zdroj: wikimedia commons / Ethan Doyle White

Odpoveď je v Katechizme katolíckej Cirkvi

Aby sme sa však vyhli akýmkoľvek nesprávnym záverom, radšej sme si odpoveď na otázku, ako sa má zachovať kresťan v prípade ozbrojeného konfliktu a potreby obrany vlasti, našli v Katechizme katolíckej Cirkvi, v bode 2265:

„Oprávnená obrana môže byť nielen právom, ale aj vážnou povinnosťou pre toho, kto je zodpovedný za život iných. Obrana spoločného dobra vyžaduje zneškodnenie nespravodlivého útočníka. Z toho dôvodu majú právoplatní predstavitelia moci právo použiť zbrane, aby odrazili útočníkov na občiansku spoločnosť, ktorá je zverená ich zodpovednosti.“

A ešte: *„Zákaz vraždy neruší právo zneškodniť nespravodlivého útočníka. Oprávnená obrana je závažnou povinnosťou pre toho, kto je zodpovedný za život iných alebo za spoločné dobro“* (KKC, 2321). To sú veľmi jasné a zrozumiteľné slová.

Aj počas ozbrojených konfliktov zostáva pre katolíka stále platný morálny zákon a piate prikázanie zakazuje úmyselné ničenie ľudského života. Pre zlá a nespravodlivosť, ktoré prináša každá vojna, však Cirkev vyzýva všetkých modliť sa a snažiť sa, aby nás Boh od vojny oslobodil. Určite je to zvlášť aktuálne v dnešnej dobe, kedy aj slovenská prezidentka Zuzana Čaputová vyhlásila: *Nikdy v modernej histórii nebolo Slovensko bližšie vojne...*

Tradičné katolícke učenie

Keď v roku 1991 pápež svätý Ján Pavol II. dôrazne vyhlásil, že katolíci nie sú pacifisti, jeho slová vyvolali rozruch. Prečo – to podrobnejšie vysvetľujeme v tomto [?lánku](#). Faktom však je, že tradičné katolícke učenie hovorí, že *„po zbraniach možno siahnuť, keď sa závažne a dlho porušujú základné ľudské práva, keď sa vyčerpali všetky ostatné prostriedky, keď sa vyvolávajú ešte horšie neporiadky, keď je oprávnená nádej na úspech a keď nie je možné rozumne predvídať lepšie riešenia.“*

Takisto však treba brať do úvahy, že oprávnená obrana vojenskou silou podlieha prísny podmienkam morálnej oprávnenosti. Vyžaduje sa, aby škoda spôsobená útočníkom bola trvalá, aby sa všetky ostatné prostriedky, ako to ukončiť, ukázali neúčinné a aby použitie zbraní nemalo za následok ešte väčšie zlo než to, ktoré sa má odstrániť. Hodnotenie týchto podmienok morálnej oprávnenosti už patrí úsudku tých, ktorí majú zodpovednosť za spoločné dobro.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/krestan-katolik-a-vojna-co-by-ste-robili-vy/>